

Vergaderjaar 2013–2014

29 936

Regels inzake de beëdiging van tolken en vertalers en de kwaliteit en de integriteit van beëdigde tolken en vertalers (Wet beëdigde tolken en vertalers)

Nr. 38

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 april 2014

Tijdens het Algemeen Overleg met uw Kamer van 27 juni 2013 (Kamerstuk 29 936, nr. 35) en het Voortgezet Algemeen Overleg van 4 juli 2013 betreffende het dossier tolken en vertalers (Handelingen II 2013/14, nr. 104, item 44) heb ik toegezegd u te informeren over de effecten van de verlenging van de inschrijving in register beëdigde tolken en vertalers met ingang van 1 januari 2014. Met deze brief geef ik gevolg aan deze toezegging.

De Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: Wbtv) is met ingang van 1 januari 2009 in werking getreden. De Wbtv heeft tot doel de kwaliteit en integriteit te waarborgen van tolken en vertalers die werkzaam zijn binnen het domein van politie en justitie. Hiertoe is het register beëdigde tolken en vertalers ingesteld. De inschrijving in het register geldt voor een periode van vijf jaar. Teneinde een kwalitatief hoog niveau te kunnen blijven waarborgen, is wettelijk vastgelegd dat beëdigde tolken en vertalers hun kennis en vaardigheden op peil dienen te houden door middel van een systeem van permanente educatie en het verrichten van een minimaal aantal professionele opdrachten per inschrijvingsperiode. De beëdigde tolk of vertaler uit het register biedt afnemers van tolk- en vertaaldiensten daarmee een zeker kwaliteitsniveau.

Bij de totstandkoming van de Wbtv is op uitdrukkelijk verzoek van de beroepsorganisaties voorzien in een overgangsregeling. Tot 1 januari 2011 konden tolken en vertalers die waren beëdigd onder de oude wettelijke regeling of waren ingeschreven in het Kwaliteitsregister (de voorloper van het register beëdigde tolken en vertalers), zich in het register beëdigde tolken en vertalers inschrijven. Hiertoe dienden zij uitsluitend een verklaring omtrent gedrag te overleggen. Vanaf 1 januari 2011 dienen alle tolken en vertalers in het register aan alle wettelijke kwaliteits- en integriteitseisen voor inschrijving in het register te voldoen.

Het grootste deel van alle beëdigde tolken en vertalers is in het eerste kwartaal van 2009 in het register ingeschreven en dient in het eerste kwartaal de inschrijving te verlengen. Zoals ik in mijn brief van 8 augustus 2013¹ heb aangegeven, is voorzien dat met deze verlengingsronde een eerste natuurlijke opschoning van het register plaatsvindt. Ook tolken en vertalers die ten tijde van hun inschrijving onder voornoemde overgangsregeling vielen, dienen op het moment van de verlenging van de inschrijving te voldoen aan de wettelijke verlengingseisen inzake scholing en integriteit (te weten een minimaal aantal professionele werkopdrachten, het behalen van een minimaal aantal punten van permanente educatie en het overleggen van een verklaring omtrent gedrag). Uit een analyse van de raad voor rechtsbijstand, is gebleken dat gedurende de eerste drie maanden van 2014 circa 20% van de inschrijvingen niet voor verlenging in aanmerking is gekomen en derhalve is vervallen. De meeste vervallen inschrijvingen betreffen talen waarvan een groot aanbod vanuit het register inzetbaar blijft. Hierdoor wordt het risico dat te weinig beëdigde tolken of vertalers beschikbaar zullen zijn, zeer gering geacht.

Voor afnemers van tolk- en vertaaldiensten in het justitiële domein is van belang dat de ingeschakelde tolken en vertalers over de juiste kennis ter zake tolkhouding of vertaalaccuraatheid en taal- en cultuurkennis beschikken. Tolken en vertalers die zijn ingeschreven in het register beëdigde tolken en vertalers en die gedurende de inschrijfperiode voldoen aan de eisen van permanente educatie, garanderen daarmee een zeker kwaliteitsniveau. Indien niettemin de vakbekwaamheid van een beëdigde tolk of vertaler in twijfel wordt getrokken of ontevredenheid bestaat over de geleverde diensten biedt de Wbtv de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de Klachtencommissie Wbtv. Indien sprake is van ernstige feiten en omstandigheden die de integriteit of vakbekwaamheid van de beëdigde tolk of vertaler betreffen, kan worden besloten tot doorhaling in het register. Zoals ik bij brief van 8 augustus 2013 heb aangegeven, heb ik de afnameplichtige organisaties alsmede de Nederlandse Orde van Advocaten gewezen op het belang van de klachtenprocedure Wbtv en hen opgeroepen in voorkomende gevallen een klacht in te dienen.

Voorts wijs ik op de Gedragscode voor tolken en vertalers² in het kader van de Wbtv, waaraan alle tolken en vertalers moeten voldoen die onder het regime van de Wbtv werkzaam zijn. In de Gedragscode wordt – complementair aan de eisen van kwaliteit en integriteit die voortvloeien uit de Wbtv – zowel aan tolken en vertalers als afnemers van tolk- en vertaaldiensten duidelijkheid verschaft over het gedrag en handelen dat van een tolk of vertaler mag worden verwacht. De Gedragscode dient naast de kwaliteits- en integriteitscriteria in de Wbtv als toetssteen bij de behandeling van klachten door de Klachtencommissie Wbtv. Indien overigens aanwijzingen bestaan voor vermeende integriteits- of kwaliteitsproblemen van een beëdigd tolk of vertaler, kan dit op basis van artikel 9 van de Wbtv ook zonder klacht worden onderzocht. De mogelijkheid bestaat om hangende een dergelijk onderzoek de inschrijving tijdelijk door te halen.

Gelet op het vorengaande kan geconcludeerd worden dat de door de tolken- en vertaalorganisaties en de Tweede Kamer gewenste opschoning van het register beëdigde tolken en vertalers daadwerkelijk plaatsvindt.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven

¹ Kamerstuk 29 936, nr. 36.

² Stcrt. 2009, 15358.